

noisis

Σύμβουλοι Ανάπτυξης

Υπεύθυνα Διπλά σας!

Συνοπτική Οδηγός Δράσης : «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ 2021-2027»

**Υπόέργο:
«ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΜμΕ»**

Αθήνα

Μαιάνδρου 19,
τ.κ. 115 28, Ιλίσια
Τηλ.Κέντρο: 210 7250800
Fax: 210 7250812

e-mail: infoathens@noisis.gr

Θεσσαλονίκη

Κανελλοπούλου 15,
τ.κ. 542 48, Κηφισιά
Τηλ.Κέντρο: 2310 455299
Fax: 2310 434130

e-mail: info@noisis.gr

Δυτ. Μακεδονία

Αθ. Διόσκου 38 & Γραβιάς,
τ.κ. 521 00, Καστοριά
Τηλ.Κέντρο: 24670 22906
Fax: 24670 24956

e-mail: infokastoria@noisis.gr

www.noisis.gr
www.anaptyxiakos.gr

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΡΑΣΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	«ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ 2021-2027»
ΔΡΑΣΗ	Πράσινος Μετασχηματισμός ΜμΕ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (ΦΥ)	Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων/ Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης «Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα» (ΕΥΔ) με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) τον Ενδιάμεσο Φορέα του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΦΕΠΑΕ)
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Ελληνική Επικράτεια

2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΣΤΟΧΟΙ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα δράση «Πράσινος Μετασχηματισμός ΜμΕ» ενθαρρύνει επενδυτικά σχέδια που στοχεύουν στην αξιοποίηση και ανάπτυξη συγχρόνων τεχνολογιών, στην αναβάθμιση των παραγόμενων προϊόντων ή/ και παρεχόμενων υπηρεσιών και εν γένει δραστηριοτήτων τους, πριμοδοτώντας ενέργειες οι οποίες αξιοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες, υποδομές και βέλτιστες πρακτικές σε θέματα ενεργειακής αναβάθμισης, κυκλικής οικονομίας και υιοθέτησης καθαρών πηγών ενέργειας (π.χ. χρήση συστημάτων ΑΠΕ).

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού των προς χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στη Δράση, επιλέξιμες βασικές κατηγορίες δαπανών είναι οι ακόλουθες:

- Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος
- Προμήθεια και εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και εν γένει εξοπλισμού, απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης και την άσκηση της οικονομικής δραστηριότητάς της (Συμβατικές Δαπάνες).
- Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης - εξοικονόμηση ενέργειας και προστασία του περιβάλλοντος (Δαπάνες «Πράσινης Μετάβασης»/GREEN).
- Πιστοποίηση προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα, καθώς και προαιρετικά πρότυπα ευρωπαϊκών χωρών ή /και χωρών εκτός Ε.Ε (πρότυπα χωρών προορισμού).

Συμπληρωματικά, ενισχύονται δαπάνες για: α) μισθολογικό κόστος νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού, β) τεχνικές μελέτες, γ) ψηφιακή προβολή, δ) μεταφορικά μέσα ε) υπηρεσίες συμβούλων για την παρακολούθηση του επενδυτικού σχεδίου, στ) συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις και ζ) έμμεσες δαπάνες.

Υπογραμμίζεται, ότι η Δράση παρέχει τη δυνατότητα επιλογής κανονισμού ενίσχυσης είτε με βάση τον Κανονισμό ΕΕ 651/2014 (ΓΑΚ) είτε με βάση τον Κανονισμό ΕΕ 1407/2013 (De minimis) ως ισχύουν. Η επιχείρηση μπορεί να επιλέξει ένα εκ των δυο κανονισμών για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Η επιλογή είναι υποχρεωτική για την υποβολή της.

Η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης των επενδυτικών σχεδίων είναι άμεση. Τα επενδυτικά σχέδια θα αξιολογούνται με τη σειρά που υποβάλλονται (ημέρα και ώρα) μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού της Δράσης εφόσον παραμένουν σε ισχύ οι σχετικοί κανονισμοί χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων (651/2014, 1407/2013).

3. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

Ο συνολικός προϋπολογισμός της Δράσης ανέρχεται σε **300.000.000€** και κατανέμεται στις περιφέρειες της χώρας ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)	ΚΑΝ. ΕΕ 1407/2013 - De minimis (σε €)	ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014 (σε €)
Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	234.000.000,00	117.000.000,00	117.000.000,00

(Βόρειο Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος)			
Περιφέρειες σε Μετάβαση (Αττική και Νότιο Αιγαίο)	66.000.000,00	33.000.000,00	33.000.000,00
ΣΥΝΟΛΟ:	300.000.000,00	150.000.000,00	150.000.000,00

Ο προϋπολογισμός δύναται να ανακαταμεμηθεί μεταξύ των καθεστώτων αυτών αποκλειστικά στις ίδιες κατηγορίες περιφερειών, ανάλογα με το πλήθος των θετικά αξιολογημένων αιτήσεων χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψιν την τήρηση της σειράς προτεραιότητας της ηλεκτρονικής υποβολής (οριστικοποίησης) τους στο ΟΠΣΚΕ.

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης δικαιούχοι των ενισχύσεων δύναται να είναι **υφιστάμενες Μικρές, Πολύ Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις**, όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ, οι οποίες **πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης:**

- i. Έχουν τουλάχιστον **μία (1) πλήρη κλεισμένη διαχειριστική χρήση**.
- ii. Δραστηριοποιούνται ουσιαστικά (**Κύριος Κωδικός Δραστηριότητας ή Κωδικός Δραστηριότητας με τα μεγαλύτερα έσοδα**) σε έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ δραστηριότητας που συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ του ΚΑΝ. ΕΕ 1407/2013 (DE MINIMIS) ή ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ του ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014.
- iii. **Διαθέτουν τον/τους επιλέξιμους ΚΑΔ επένδυσης** του Παραρτήματος ΙΙΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ του ΚΑΝ. ΕΕ 1407/2013 (DE MINIMIS) ή ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ του ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014.
- iv. Έχουν **τρεις (3) τουλάχιστον ΕΜΕ εξαρτημένης εργασίας** κατά το ημερολογιακό έτος που προηγείται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Τούτο θα επιβεβαιώνεται βάσει των δηλωθέντων στοιχείων που τηρούνται για την επιχείρηση αυτή στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

Επισημαίνεται ότι ο **επιχορηγούμενος προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου δεν δύναται να υπερβαίνει το διπλάσιο του υψηλότερου κύκλου εργασιών που επετεύχθη σε μία από τις τρεις (ή λιγότερες εφόσον η επιχείρηση δεν διαθέτει τρεις) διαχειριστικές περιόδους του έτους που προηγείται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.**

Οι ακόλουθες συνθήκες αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής των επιχειρήσεων στη Δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους, αποτελεί λόγο αποκλεισμού της αίτησης χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου και απόρριψής του.

Ειδικότερα πρέπει:

- ✓ Να δραστηριοποιούνται στην ελληνική επικράτεια.
- ✓ Να έχουν την **ιδιότητα της ΜμΕ** σύμφωνα με το Παράρτημα VI – ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ της Σύστασης της ΕΕ 2003/361/ΕΚ, λαμβανομένων υπόψη των όρων για τη διατήρηση της ιδιότητας αυτής.
- ✓ Να πληρούν τις απαιτήσεις (i), (ii), (iii) και (iv) όπως ορίζονται ανωτέρω.
- ✓ **Να υποβάλλουν μια αίτηση χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ** στην παρούσα Δράση. Οι επιχειρήσεις δύναται να υποβάλλουν μία ακόμα νέα αίτηση χρηματοδότησης μόνο στην περίπτωση που η αρχική αίτησή τους έχει απορριφθεί ή υπήρξε έγγραφη οικειοθελής απόσυρση της προηγούμενης αίτησης χρηματοδότησης.
- ✓ Να δηλώσουν ως τόπο/τόπους για την υλοποίηση των ενεργειών της παρούσας δράσης αποκλειστικά

μία κατηγορία Περιφέρειας. Στην αίτηση χρηματοδότησης δηλώνεται η Περιφέρεια στην οποία θα πραγματοποιηθεί το επενδυτικό σχέδιο. **Διευκρινίζεται ότι η επιχείρηση μπορεί να υλοποιήσει δαπάνες στην έδρα της επιχείρησης ή/και σε υποκαταστήματα αυτής, εφόσον όλα τα σημεία υλοποίησης ανήκουν στην ίδια κατηγορία περιφέρειας και έχουν την ίδια ένταση ενίσχυσης.**

- ✓ **Να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών** για το επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Σε αντίθετη περίπτωση:
  - Εφόσον η αίτηση χρηματοδότησης έχει υποβληθεί με το χρηματοδοτικό καθεστώς του Καν. ΕΕ 1407/2013 (De minimis), η δαπάνη κρίνεται μη επιλέξιμη και ως εκ τούτου απορρίπτεται.
  - Εφόσον η αίτηση χρηματοδότησης έχει υποβληθεί με το χρηματοδοτικό καθεστώς του Καν. ΕΕ 651/2013 (ΓΑΚ), το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.
- ✓ **Να λειτουργούν νόμιμα** διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής.¹
- ✓ Να λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεων εταιρικού/εμπορικού χαρακτήρα [Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία, Ι.Κ.Ε, Ατομική Επιχείρηση², Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν. 4430/2016 ως ισχύει, Συνεταιρισμός, Ναυτιλιακή Εταιρεία Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α.) και να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν.4308/2014, όπως ισχύει.
- ✓ Να επιλέξουν κατά την υποβολή της αίτησης το χρηματοδοτικό καθεστώς ενίσχυσης. Υπάρχει η δυνατότητα επιλογής είτε του Καν. ΕΕ 651/2014 (ΓΑΚ), είτε του Καν. ΕΕ 1407/2013 (De minimis). **Η επιλογή καθεστώτος ενίσχυσης είναι υποχρεωτική κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και δεν μπορεί να διαφοροποιηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.**
- ✓ Να μη βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή να μην έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της επιχείρησης.
- ✓ Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση κρατικής ενίσχυσης έπειτα από απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
- ✓ Να δεσμευτούν ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- ✓ Εάν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης, να έχουν αποπληρώσει το δάνειο και να έχει λυθεί η Σύμβαση εγγύησης, ή εάν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης αυτή να έχει ολοκληρωθεί.
- ✓ Να διαθέτουν ή να δεσμευτούν με υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 73 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές, όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κλπ.) σύμφωνα με τις οδηγίες

¹Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση με αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο.

² Για Επιχειρήσεις, οι οποίες κάνουν χρήση του Κανονισμού ΕΕ 651/2014 (ΓΑΚ) και των οποίων το επιλέξιμο ύψος των επενδυτικών σχεδίων υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ υποχρεούνται να λάβουν εταιρική νομική μορφή πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

του ΕΣΑμεΑ.

- ✓ Να μην συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40 του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).

Σημειώνεται ότι η επιχείρηση θα πρέπει να έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

Επισημαίνεται ότι:

- Δεν επιτρέπεται η συστέγαση επιχειρήσεων, ώστε να μην είναι δυνατή η χρήση του εξοπλισμού της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση. Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση της ενισχυόμενης επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί συστέγαση επιχειρήσεων όπου είναι δυνατή η χρήση του εξοπλισμού της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση, θα ανακαλείται η απόφαση ένταξης.
- Δε γίνονται δεκτές επιχειρήσεις με τόπο υλοποίησης την κατοικία του Δικαιούχου (κύρια ή δευτερεύουσα)

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οι επιλέξιμες κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ), ανάλογα με την επιλογή καθεστώτος ενίσχυσης αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα ΙΙΙ. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ του ΚΑΝ. ΕΕ 1407/2013 (DE MINIMIS) ή ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ του ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014 της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης.

Σημειώνεται ότι ο δυνητικός Δικαιούχος θα πρέπει να εξετάσει εάν ο ΚΑΔ επένδυσης είναι επιλέξιμος σύμφωνα με το καθεστώς ενίσχυσης που έχει επιλεγεί από τον δυνητικό Δικαιούχο και στη συνέχεια κατά την αξιολόγηση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV - ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ) λαμβάνεται υπόψη η συνάφειά του με τις κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ RIS3).

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

Τα επενδυτικά σχέδια με ΚΑΔ επένδυσης «Καταλύματα» (ΚΑΔ 55) του Τομέα του Τουρισμού θα πρέπει να ακολουθούν τις κάτωθι προϋποθέσεις:

ΚΥΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

→ Ξενοδοχεία

- Κατάταξη σε κατηγορία 4**** (τεσσάρων αστέρων) και άνω
- Δυναμικότητα Δώδεκα (12) κλίνες και άνω

→ Ξενοδοχειακά τουριστικά καταλύματα εντός παραδοσιακών κτισμάτων που προβλέπονται στο π.δ. 33/1979

→ Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping)

- Κατάταξη σε κατηγορία 3*** (τριών αστέρων) και άνω
- Ξενώνες φιλοξενίας νέων

ΜΗ ΚΥΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

→ Αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα – τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες

- Ελάχιστος Αριθμός κατοικιών: Τρεις (3)

Σημειώνεται: Το σύνολο των καταλυμάτων αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων –

τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών υποχρεωτικώς θα πρέπει να ενσωματώνονται στο ίδιο

Σήμα ΜΗΤΕ.

→ Ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια – διαμερίσματα

- Κατάταξη σε κατηγορία 4 κλειδιά και άνω
- Ελάχιστη δυναμικότητα Δώδεκα (12) κλίνες»

Επιπρόσθετα ανάλογα με το επιλεγθέν καθεστώς ενίσχυσης θα πρέπει να πληρούνται και οι κάτωθι επιπρόσθετες προϋποθέσεις συμμετοχής:

A. ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝ. ΕΕ 1407/2013 (DE MINIMIS)

- ✓ Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει στο παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, πρέπει να μην υπερβαίνει το ποσό των €200.000 (ή €100.000 για τον τομέα των οδικών εμπορευματικών μεταφορών για λογαριασμό τρίτων) σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών (τρέχον οικονομικό έτος και τα δύο (2) προηγούμενα οικονομικά έτη) πριν από τον χρόνο χορήγησης του εννόμου δικαιώματος της ενίσχυσης. Όταν σημειωθεί υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου που ορίζεται προηγουμένως, με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, κανένα τμήμα της εν λόγω νέας ενίσχυσης δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του κανονισμού.

B. ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ 17ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2014 (ΕΛ L 187/26.6.2014)

- ✓ Να μην είναι προβληματικές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 651/2014 (Παράρτημα VII. ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ). Κατά παρέκκλιση, δεν θεωρούνται προβληματικές οι επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.
- ✓ Να πληροί τον **χαρακτήρα κινήτρου** και ως εκ τούτου δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών για το επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, όπως ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 6 του Καν. ΕΕ 651/2014. **Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.**
- ✓ Τα επενδυτικά σχέδια θα πρέπει έχουν το **χαρακτήρα αρχικής επένδυσης**, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παρ. 49 του Καν. ΕΕ 651/2014.
- ✓ **Η οικονομική συμμετοχή** του δικαιούχου της ενίσχυσης πρέπει να ανέρχεται σε **τουλάχιστον 25% των επιλέξιμων δαπανών**, είτε μέσω ιδίων πόρων, είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης, για τις δαπάνες που επιχορηγούνται βάσει του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014, άλλως η αίτηση χρηματοδότησης θα απορρίπτεται, (παρ.14 του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014).
- ✓ Να μην έχει προβεί, κατά τα δύο έτη που προηγούνται της αίτησης για ενίσχυση, σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, και δεσμεύονται ότι δεν θα το πράξουν εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση, άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014.
- ✓ Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης· οι επιλέξιμες δαπάνες επίσης ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης· το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Τα επενδυτικά σχέδια που θα υποβληθούν με την επιλογή του χρηματοδοτικού καθεστώτος του Κανονισμού Ε.Ε. 651/2014 (ΓΑΚ), και μόνο αυτά που θα κάνουν χρήση του Άρθρου 13 «Πεδίο εφαρμογής των περιφερειακών ενισχύσεων» και Άρθρου 14 «Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις», θα πρέπει να έχουν το **χαρακτήρα αρχικής επένδυσης** και συγκεκριμένα να πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης.
- Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας. Η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας λόγω του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης.
- Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν.
- Θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας.

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Η Ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Σε αντίθετη περίπτωση:

- Εφόσον η αίτηση χρηματοδότησης έχει υποβληθεί με το χρηματοδοτικό καθεστώς του Καν. ΕΕ 1407/2013 (De minimis), η δαπάνη κρίνεται μη επιλέξιμη και ως εκ τούτου αφαιρείται από τον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου.
- Εφόσον η αίτηση χρηματοδότησης έχει υποβληθεί με το χρηματοδοτικό καθεστώς του Καν. ΕΕ 651/2013 (ΓΑΚ), το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.

Οι επιλέξιμες δαπάνες και για τα δυο καθεστώτα ενίσχυσης δηλαδή De minimis (Καν. ΕΕ 1407/2013) ή ΓΑΚ (Καν. ΕΕ 651/2014) αφορούν σε:

I) Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα και ενσώματα στοιχεία ενεργητικού (άρθρο 14 Καν. ΕΕ 651/2014 και Καν. ΕΕ 1407/2013). Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι επιλέξιμα για τον υπολογισμό των επενδυτικών δαπανών, εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση·

β) πρέπει να είναι αποσβεστέα·

γ) πρέπει να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή και

δ) πρέπει να περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον τρία έτη στην περίπτωση των ΜΜΕ.

II) Δαπάνες συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών (άρθρο 18 Καν. ΕΕ 651/2014 και Καν. ΕΕ 1407/2013)

III) Συμμετοχή σε εκθέσεις (άρθρο 19 Καν. ΕΕ 651/2014 και Καν. ΕΕ 1407/2013)

IV) Εξοπλισμός για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή) (άρθρο 41 Καν. ΕΕ 651/2014 και Καν. ΕΕ 1407/2013)

V) Συμβουλευτικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding (άρθρο 18 Καν. ΕΕ 651/2014 και Καν. ΕΕ 1407/2013)

Κατά τη διαμόρφωση από την επιχείρηση του προτεινόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικών σχεδίων, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των αιτούμενων δαπανών με τις παρακάτω κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΔΑΠΑΝΗ	ΚΑΝ. DEMINIS 1407/2013 ΜΕΓΙΣΤΟ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΠΟΣΟΣΤΟ/ΠΟΣΟ ΣΤΟΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ του Ε/Σ	ΚΑΝ. ΓΑΚ 651/2014 ΜΕΓΙΣΤΟ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΠΟΣΟΣΤΟ/ΠΟΣΟ ΣΤΟΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ του Ε/Σ	ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
ΚΤΙΡΙΑ					
1.	Δαπάνες για κτιριακές και λοιπές εγκαταστάσεις	Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος	έως 40%	έως 40% Άρθρο 14 ΓΑΚ	
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ					
2.		Μηνήματα – Εξοπλισμός (Συμβατικές Δαπάνες) 2.1 Παραγωγικός & Μηχανολογικός 2.2 Εξοπλισμός	έως 100% Λοιπός εξοπλισμός (2.2) έως 5% της συνολικής επιχορηγούμενης δαπάνης της	2.1 από 20% έως 100% 2.2 έως 5% της συνολικής	

	Δαπάνες Εξοπλισμού	Λοιπός Εξοπλισμός	κατηγορίας 2	επιχορηγούμενης δαπάνης της κατηγορίας 2 Άρθρο 14 ΓΑΚ	
3.	Δαπάνες Εξοπλισμού	Εξοπλισμός (GREEN)* 3.1 Εξοπλισμός για βελτίωση Ενεργειακής Απόδοσης /εξοικονόμησης ενέργειας 3.2 Εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας 3.3 Εξοπλισμός για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή)	έως 50%	έως 50% Κατ. Δαπ (3.1) και (3.2) Άρθρο 14 ΓΑΚ Κατ. Δαπ. (3.3) Άρθρο 41 ΓΑΚ	Δαπάνη «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN)
4.	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	Πιστοποίηση Προϊόντων – Υπηρεσιών – Διαδικασιών 4.1 Πιστοποίηση και συμμόρφωση προϊόντων σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και προαιρετικά πρότυπα ευρωπαϊκών χωρών ή /και χωρών εκτός Ε.Ε. 4.2 Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα. 4.3 Πνευματική ιδιοκτησία – Ευρεσιτεχνίες – Μεταφορά τεχνογνωσίας	έως 10%	έως 10% και έως 50.000€ Άρθρο 14 ΓΑΚ	Άυλα στοιχεία ενεργητικού
5.	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding	έως 5%	έως 5% Άρθρο 18 ΓΑΚ	
6.	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	Δαπάνες Προβολής και Εξωστρέφειας	έως 20.000€	Μη επιλέξιμο	
7.	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	Συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις	Έως 10%	Έως 10% Άρθρο 19 ΓΑΚ	
8.	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	Τεχνικές Μελέτες 8.1 Οι Τεχνικές Μελέτες απαραίτητως συνδεδεμένες με δαπάνες των κατηγοριών 1,2 και 3 Συμβουλευτικές Υπηρεσίες 8.2 Παρακολούθηση του επενδυτικού σχεδίου	έως 10% έως 4% και μέχρι 10.000€	έως 10% και έως 80.000€ Άρθρο 18 ΓΑΚ έως 4% και έως 25.000€ Άρθρο 18 ΓΑΚ	
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ					
9.	Μεταφορικά Μέσα	Μεταφορικά Μέσα (GREEN)* Υποχρεωτικά ηλεκτρικά	έως 50.000€	έως 25% και έως 100.000€ Άρθρο 14 ΓΑΚ	Δαπάνη «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN)
ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ					

10.	Δαπάνες Προσωπικού-Μισθολογικό κόστος	Μισθολογικό κόστος νέων εργαζομένων (νέο προσωπικό από 1 έως 3 ΕΜΕ)	Έως 20% και μέχρι 45.000 € με χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021)	Μη επιλέξιμο	
ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ					
11.	Έμμεσες δαπάνες	Έμμεσες δαπάνες	7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ Άρθρο 54, Καν. 1060/2021) Με χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021)	Μη επιλέξιμο	
<p>* Προσαύξηση 10% Δημόσιας Επιχορήγησης, υπό όρους εφόσον πραγματοποιηθούν και πιστοποιηθούν δαπάνες «Πράσινης Μετάβασης» GREEN σε ποσοστό 20% του τελικά πιστοποιημένου επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.</p> <p>ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ ότι: Δαπάνες ειδικά της κατηγορίας 3 που δεν τεκμηριώνονται ως δαπάνες «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN) μεταφέρονται στην κατηγορία 2.</p>					

6. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου κυμαίνεται από **200.001€ έως και 1.000.000€**.

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου **δεν δύναται να υπερβαίνει το διπλάσιο του υψηλότερου κύκλου εργασιών που επιτεύχθη σε μία από τις τρεις (ή λιγότερες εφόσον η επιχείρηση δεν διαθέτει για τρεις) διαχειριστικές περιόδους του έτους που προηγείται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης με ανώτατο όριο το ποσό του 1.000.000€**.

1. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ Ε.Ε. 1407/2013 (De Minimis).

Ένταση Ενισχύσεων (%) με βάση τον Κανονισμό Ε.Ε. 1407/2013 (De minimis)				
Περιφέρειες	(1) Δημόσια Επιχορήγηση για Μικρές, Πολύ Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις	(2) Ιδιωτική Συμμετοχή	(3) Πρόσθετο ποσοστό Δημόσιας Επιχορήγησης (10%), της στήλης (1) για Μικρές, Πολύ Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις με υλοποίηση δαπανών «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN) τουλάχιστον 20% του συνολικού επιλέξιμου Π/Υ	(4) Ιδιωτική Συμμετοχή (%)
Για το σύνολο των περιφερειών της Χώρας	40 %	60 %	50 %	50 %

2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ Ε.Ε. 651/2014 (ΓΑΚ)

Στην περίπτωση που οι ενισχύσεις ακολουθούν το πλαίσιο του Άρθρου 14 «Περιφερειακές Επενδυτικές ενισχύσεις» του ΓΑΚ (Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων 2022-2027), οι εντάσεις τους διαμορφώνονται σύμφωνα με τον ακόλουθο Πίνακα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ Ένταση Ενισχύσεων (%) με βάση τον Κανονισμό Ε.Ε. 651/2014 (Άρθρο 14)									
Επιλέξιμες Δαπάνες (Σύμφωνα με το Άρθρο 14)	Περιφέρειες	(1) Δημόσια Επιχορήγηση (Κοινοτική και Εθνική) (%) έως		(2) Ιδιωτική Συμμετοχή (%)		(3) Πρόσθετο ποσοστό 10% Δημόσιας Επιχορήγησης της στήλης (1) με υλοποίηση / πιστοποίηση δαπανών «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN) τουλάχιστον 20% του συνολικού επιλέξιμου Π/Υ		(4) Ιδιωτική Συμμετοχή (%)	
		Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις
1. Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος	Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη, Ανατ. Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Ιόνια Νησιά, Δυτική Ελλάδα, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος, Νότιο Αιγαίο	40 %	40 %	60 %	60 %	50 %	50 %	50 %	50 %
		2. Μηχανήματα – Εξοπλισμός (Συμβατικές Δαπάνες)							
3.1 Εξοπλισμός για βελτίωση Ενεργειακής Απόδοσης /εξοικονόμησης ενέργειας	Δυτικός Τομέας Αθηνών	25 %	35 %	75 %	65 %	-	-	-	-
3.2 Εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας	Ανατολική Αττική	35 %	45 %	65 %	55 %	-	-	-	-
4. Πιστοποίηση Προϊόντων – Υπηρεσιών – Διαδικασιών	Δυτική Αττική	35 %	45 %	65 %	55 %	-	-	-	-

9. Μεταφορικά Μέσα	Πειραιάς, Νήσοι	35 %	45 %	65 %	55 %	-	-	-	-
--------------------	-----------------	------	------	------	------	---	---	---	---

Για τις δαπάνες που ενισχύονται βάσει του Άρθρου 18 του ΓΑΚ, οι εντάσεις τους διαμορφώνονται ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ Ένταση Ενισχύσεων (%) με βάση τον Κανονισμό Ε.Ε. 651/2014 (Άρθρο 18)								
Επιλέξιμες Δαπάνες (Σύμφωνα με το Άρθρο 18)	(1) Δημόσια Επιχορήγηση (Κοινοτική και Εθνική) (%)		(2) Ιδιωτική Συμμετοχή (%)		(3) Πρόσθετο ποσοστό 10% Δημόσιας Επιχορήγησης της στήλης (1) με υλοποίηση / πιστοποίηση δαπανών «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN) τουλάχιστον 20% του συνολικού επιλέξιμου Π/Υ		(4) Ιδιωτική Συμμετοχή (%)	
	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις
5.Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας-Ετικέτας - Branding	40 %	40 %	60 %	60 %	50 %	50 %	50 %	50 %
8.1 Τεχνικές Μελέτες απαραίτητες συνδεόμενες με δαπάνες των κατηγοριών 1,2,3	40 %	40 %	60 %	60 %	50 %	50 %	50 %	50 %
8.2 Συμβουλευτικές υπηρεσίες - Παρακολούθηση Επενδυτικού Σχεδίου	40 %	40 %	60 %	60 %	50 %	50 %	50 %	50 %

Για τις δαπάνες που ενισχύονται βάσει του Άρθρου 19 του ΓΑΚ, οι εντάσεις τους διαμορφώνονται ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ Ένταση Ενισχύσεων (%) με βάση τον Κανονισμό Ε.Ε. 651/2014 (Άρθρο 19)								
Επιλέξιμες Δαπάνες (Σύμφωνα με το Άρθρο 19)	(1) Δημόσια Επιχορήγηση (Κοινοτική και Εθνική) (%)		(2) Ιδιωτική Συμμετοχή (%)		(3) Πρόσθετο ποσοστό 10% Δημόσιας Επιχορήγησης της στήλης (1) με υλοποίηση / πιστοποίηση δαπανών «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN) τουλάχιστον 20% του συνολικού επιλέξιμου Π/Υ		(4) Ιδιωτική Συμμετοχή (%)	
	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις
7. Συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις	40 %	40 %	60 %	60 %	50 %	50 %	50 %	50 %

Για τις δαπάνες που ενισχύονται βάσει του Άρθρου 41 του ΓΑΚ, οι εντάσεις τους διαμορφώνονται ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ Ένταση Ενισχύσεων (%) με βάση τον Κανονισμό Ε.Ε. 651/2014 (Άρθρο 41)								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Επιλέξιμες Δαπάνες (Σύμφωνα με το Άρθρο 41)	(1) Δημόσια Επιχορήγηση (Κοινοτική και Εθνική) (%)		(2) Ιδιωτική Συμμετοχή (%)		(3) Πρόσθετο ποσοστό 10% Δημόσιας Επιχορήγησης της στήλης (1) με υλοποίηση / πιστοποίηση δαπανών «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN) τουλάχιστον 20% του συνολικού επιλέξιμου Π/Υ		(4) Ιδιωτική Συμμετοχή (%)	
	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές & πολύ Μικρές Επιχειρήσεις
3.3 Εξοπλισμός για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ίδιων αναγκών (αυτοπαραγωγή)	40 %	40 %	60 %	60 %	-	50 %	-	50 %

7. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου καλύπτεται από την δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή. Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής στο συνολικό επιλέξιμο κόστος του επενδυτικού σχεδίου δύναται να χρησιμοποιηθούν ίδια κεφάλαια (ίδια συμμετοχή ή/και εξωτερική χρηματοδότηση).

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο εμπίπτει στον Κανονισμό ΕΕ 651/2014, θα πρέπει κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης της να αποδεικνύεται ότι η Ιδιωτική Συμμετοχή (ίδια κεφάλαια ή/και εξωτερική χρηματοδότηση) στο προτεινόμενο προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου **ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%)** αυτού και δεν πρέπει να περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης.

Η κάλυψη της Ιδιωτικής Συμμετοχής τεκμηριώνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

Α) Κάλυψη Ιδιωτικής Συμμετοχής με Ίδια Κεφάλαια ή τμήματος αυτής (για επενδυτικά σχέδια σύμφωνα με τον Κανονισμό Ε.Ε. 651/2014 και τον Κανονισμό Ε.Ε. 1407/2013 (De minimis):

1. Αύξησης του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου από νέες εισφορές σε μετρητά των εταιρών.
2. Αύξησης του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον.
3. Ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον.

Επισημαίνεται ότι για επενδυτικά σχέδια που εμπίπτουν στον Κανονισμό ΕΕ 1407/2013 (De minimis) για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής μπορούν να χρησιμοποιηθούν και τα Μέσα Υπόλοιπα Επαγγελματικών Τραπεζικών Λογαριασμών (περίπτωση Ε. του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ).

Β) Κάλυψη Ιδιωτικής Συμμετοχής ή τμήματος αυτής με εξωτερική χρηματοδότηση (για επενδυτικά σχέδια σύμφωνα με τον Κανονισμό Ε.Ε. 651/2014 και τον Κανονισμό Ε.Ε. 1407/2013 (De minimis):

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εάν χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού. Επιτρέπεται η κίνηση του ανωτέρου δανείου να γίνεται και μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού, εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο προορίζεται για την υλοποίηση της επένδυσης, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη του χρηματοδοτικού σχήματος της επένδυσης, είναι

υποχρεωμένη να προσκομίσει κατά την υλοποίηση του προγράμματος αντίγραφο της σχετικής σύμβασης με τις απαραίτητες πρόσθετες πράξεις εφόσον η κίνηση του δανείου λάβει χώρα μέσω ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού. Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται σε ξένο νόμισμα.

Σε περίπτωση δανείου, είναι δυνατόν αυτό να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ, όπως ενδεικτικά α) παροχή εγγύησης της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας για λήψη επενδυτικού δανείου ή λήψη εγγυητικής επιστολής, β) την παροχή επιχειρηματικών δανείων με χαμηλό επιτόκιο και ευνοϊκούς όρους.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στην επιχείρηση και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης σε τράπεζα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και παρακολούθησης του προγράμματος.

Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου θεωρούνται λειτουργικά έξοδα και δεν είναι επιλέξιμα.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση που οι αιτήσεις χρηματοδότησης ακολουθούν το καθεστώς ενίσχυσης του ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014, για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής του επενδυτικού σχεδίου μέσω τραπεζικού δανεισμού, κατά την υποβολή της αίτησης θα πρέπει να υποβληθεί **μόνο προέγκριση δανείου (όχι σύμβαση)**. Ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει μέχρι το πρώτο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών τη Σύμβαση δανείου από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά στην χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης, άλλως απαιτείται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης Χρηματοδοτικού Σχήματος.

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η **αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται** υποχρεωτικά ηλεκτρονικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΟΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (Ενδεικτικό Έντυπο υποβολής Χρηματοδότησης στο Παράρτημα II). Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν.

Η ημερομηνία έναρξης της ηλεκτρονικής υποβολής **ορίζεται η Τετάρτη 22 Μαρτίου και ώρα 12:00.**

Η πρόσκληση θα παραμείνει ανοιχτή προς υποβολή αιτήσεων μέχρι την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά κατηγορία Περιφέρειας εφόσον ο Κανονισμός 1407/2013 παραμένει σε ισχύ. Η εξάντληση του προϋπολογισμού οδηγεί αυτόματα σε κλειδωμά των υποβολών της εκάστοτε κατηγορίας Περιφέρειας και συνεπώς στη μη δυνατότητα οριστικοποίησης των ηλεκτρονικών αιτήσεων χρηματοδότησης που βρίσκονται σε κατάσταση «Σχέδιο».

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης θα αξιολογηθούν με σειρά προτεραιότητας, σύμφωνα με την ημερομηνία/ώρα ηλεκτρονικής υποβολής (οριστικοποίησης) στο ΟΠΣΚΕ. Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης.

Επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης της επιχείρησης από τον δυνητικό δικαιούχο, υπό την προϋπόθεση να μην έχει πραγματοποιηθεί συστημικά έναρξη της επόμενης ενέργειας δηλ. της αξιολόγησης και, σε κάθε περίπτωση, πριν την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά κατηγορία Περιφέρειας. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν επανυποβολή της αίτησης, οδηγεί σε λήψη νέας σειράς προτεραιότητας σύμφωνα με την ημέρα και ώρα της νέας υποβολής, και διατηρώντας τον παλιό ενάρθρο.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης γίνεται με τη μέθοδο της άμεσης διαδικασίας (FiFo), με την ευθύνη της ΕΥΔ και την υποστήριξη του ΕΦΕΠΑΕ και μέχρι την εξάντληση του προϋπολογισμού της Δράσης

ανά κατηγορία Περιφέρειας, εφόσον παραμένουν σε ισχύ οι σχετικοί κανονισμοί χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων (651/2014, 1407/2013).

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, που υποβάλλεται αξιολογείται με τήρηση σειράς προτεραιότητας. **Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών ή διευκρινίσεων. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση ως απορριπτή.**

Διάρκεια Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου

Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του επενδυτικού σχεδίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες, από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης.

Αιτήματα παράτασης υλοποίησης δύναται να υποβληθούν κατόπιν τεκμηριωμένης αιτιολόγησης και το ανώτατο μέχρι έξι (6) μήνες από την καταληκτική προθεσμία των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών.

Αιτήματα παράτασης πέραν των ανωτέρω προθεσμιών υποβάλλονται και εξετάζονται σε περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας όπως ορίζει ο Ν. 3885/2010 άρθρο 23.

Τα ποσοστά ενίσχυσης των αιτήσεων χρηματοδότησης αναγράφονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Ως ανώτατο όριο επιχορήγησης ορίζεται το ποσό των 500.000€ ανά ΑΦΜ.

Το ποσοστό της επιχορήγησης δύναται να λάβει προσαύξηση 10% **εφόσον περιλαμβάνονται δαπάνες «Πράσινης Μετάβασης» GREEN σε ποσοστό 20% του επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου** κατά την ένταξη του επενδυτικού σχεδίου. Το ως άνω προσαυξημένο ποσοστό επιχορήγησης θα παραμένει σταθερό κατά το στάδιο των ενδιάμεσων επαληθεύσεων και πληρωμών.

Η συγκεκριμένη προσαύξηση επιβεβαιώνεται εφόσον πραγματοποιηθούν και πιστοποιηθούν δαπάνες «Πράσινης Μετάβασης» GREEN σε ποσοστό τουλάχιστον 20% επί του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης.